

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 ноември 2019 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: октомври 2019 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2}),** во октомври 2019 година, забележа раст на месечна и годишна основа. Стапката на месечен раст изнесува 0,2% и е резултат на зголемените краткорочни депозити и долгорочни депозити до две години, додека депозитните пари³ и готовите пари во оптек забележаа пад. Споредено на годишна основа, растот изнесува 9,5% и се должи на зголемувањето кај сите компоненти на паричната маса, со поизразен придонес на депозитните пари и краткорочните депозити.
- Во октомври, **вкупните депозити⁴** бележат месечен раст од 0,4%, како резултат на зголемувањето на депозитите кај двата сектора, со поголем придонес на растот на депозитите кај корпоративниот сектор. На годишна основа, растот на вкупните депозити изнесува 9,6% и е под влијание на растот кај двата сектора, при поголем придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојаба (во милиони денари)							годишна промена (во %)						месечна промена (во %)		
	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	9.2019	10.2019	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ¹⁾	9.2019	10.2019	9.2019	10.2019
Парична маса М4	372,931	374,681	386,470	395,840	416,814	438,662	439,678	5.1	7.5	10.1	11.7	11.8	10.8	10.4	0.3	0.2
Парична маса МЗ	336,989	337,684	348,090	353,862	373,436	388,869	389,623	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	9.9	9.5	0.1	0.2
<i>од кои:</i>																
Готови пари во оптек	29,968	28,658	29,681	30,665	32,233	33,368	33,053	6.3	6.9	4.2	5.9	7.6	8.8	11.3	-2.0	-0.9
Вкупни депозити	339,314	340,135	349,816	358,126	375,046	394,472	395,957	5.4	7.1	9.9	11.6	10.5	10.1	9.6	-0.2	0.4
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	89,248	85,791	90,295	93,775	97,703	104,178	105,122	2.1	4.1	11.6	16.8	9.5	11.1	9.6	-1.0	0.9
Домаќинства	230,744	233,485	236,832	240,139	252,563	262,458	262,982	6.1	7.3	7.9	8.4	9.5	9.3	9.3	0.6	0.2
Вкупни кредити	300,257	298,059	306,049	311,558	322,089	328,970	331,727	5.4	5.7	6.2	7.9	7.3	5.6	6.0	0.5	0.8
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	157,722	152,187	155,427	157,165	164,765	159,764	160,745	2.3	2.3	2.9	5.7	4.5	1.7	2.2	-0.1	0.6
Домаќинства	141,232	144,491	149,254	152,990	155,734	167,528	169,321	9.2	9.4	9.7	10.1	10.3	9.5	9.7	0.8	1.1

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Оттука, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

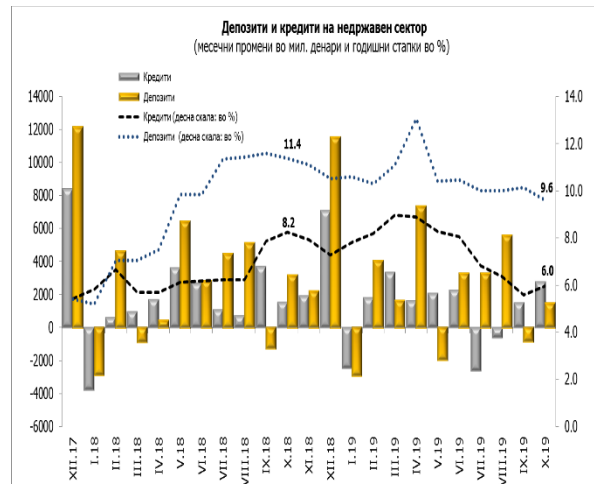
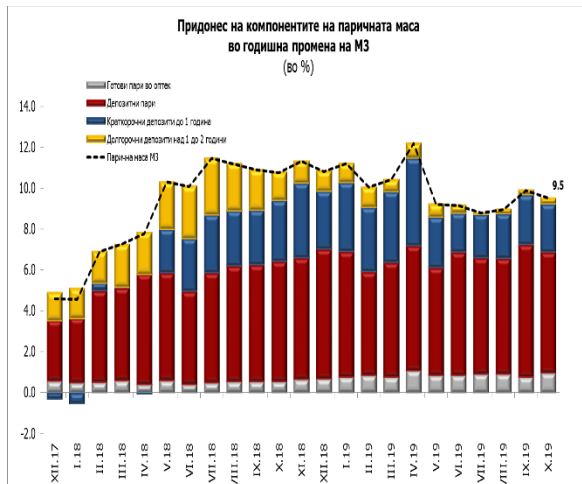
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

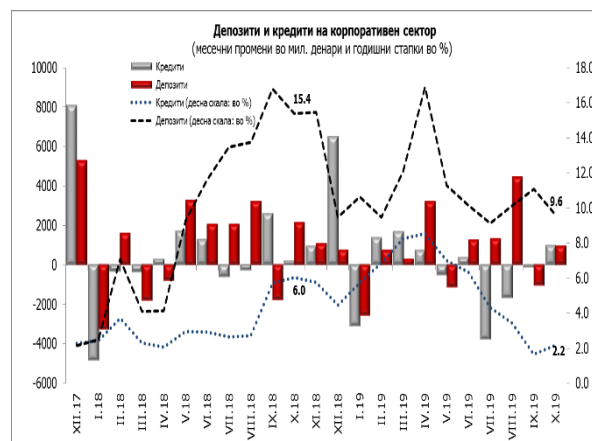
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај **вкупните кредити**, во октомври е забележан месечен и годишен раст од 0,8% и 6,0%, соодветно. Нагорната месечна и годишна промена е под влијание на зголеменото кредитирање кај двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“. Доколку се земе предвид ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со регулаторните промени⁶ според одлуката на Народната банка, кај вкупните кредити во октомври е забележан раст од 7,4% на годишно ниво.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се зголемија за 0,9% на месечна основа, главно под влијание на зголемувањето кај краткорочните и

⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

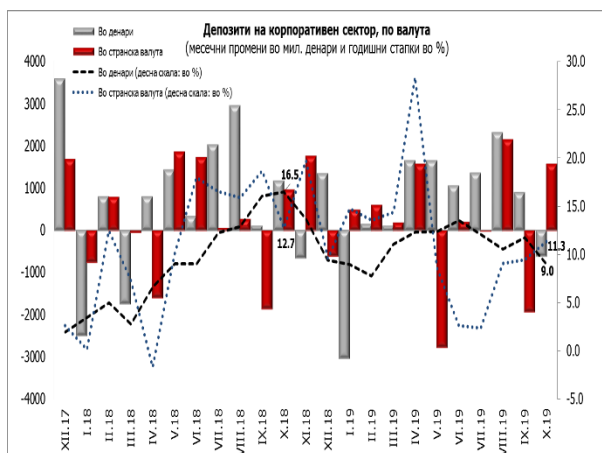
⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

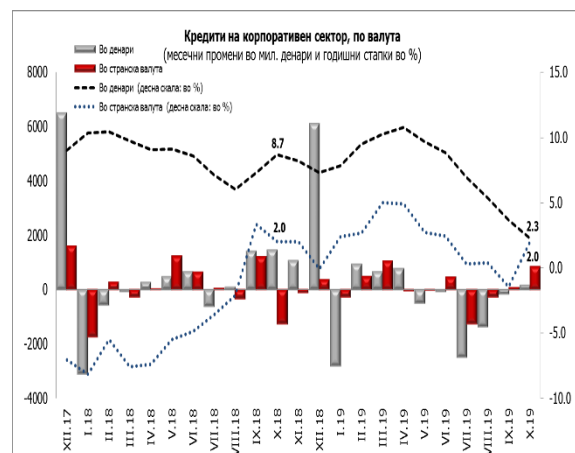
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

долгорочните депозити во странска и домашна валута, додека депозитните пари остварија пад. На годишна основа, кај овие депозити е забележан раст од 9,6%, што во најголем дел се објаснува со зголемувањето на депозитните пари и на краткорочните депозити во странска валута.

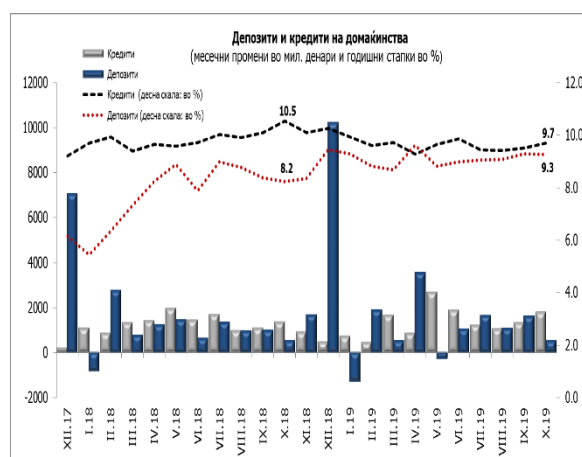
- Кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁸ е евидентиран месечен раст од 0,6% и годишен раст од 2,2%. Анализирани според валутната структура, кредитите одобрени во странска валута имаат поголем придонес кон растот на месечна основа, додека на годишна основа поголем придонес кон растот имаат кредитите одобрени во денари. Со исклучување на ефектот од извршените отписи на сомнителните и спорните побарувања, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај корпоративниот сектор во октомври изнесува 4,5%.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

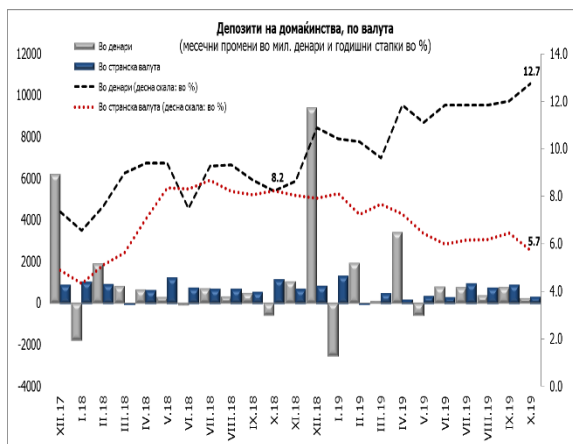
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

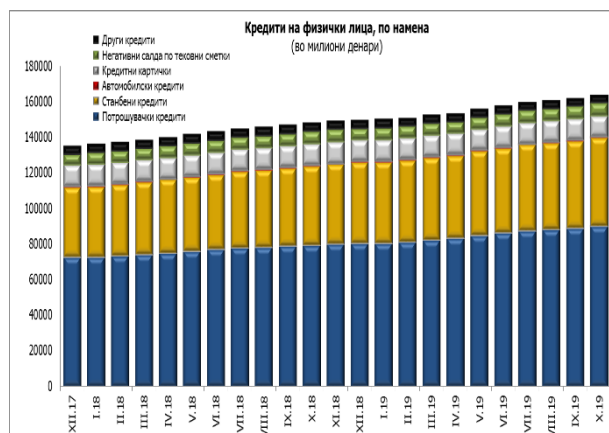
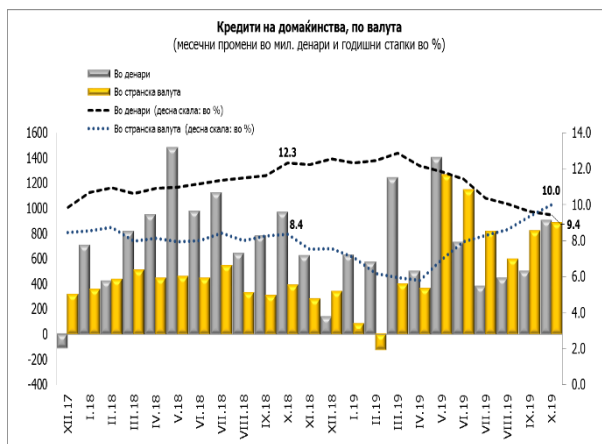

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на домаќинствата**, во октомври, бележат месечен раст од 0,2%, при остварен раст кај сите компоненти на оваа категорија, со најизразен придонес на долгорочните депозити во странска валута, депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута. Стапката на годишен раст кај овие депозити во октомври изнесува 9,3% и е резултат на растот кај сите компоненти, со поголемо учество на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута.
- Овој месец, **кредитите на домаќинствата** се повисоки за 1,1% и 9,7% на месечна и годишна основа, соодветно. Анализирани по валута, кредитите одобрени во денари имаат малку повисок придонес кон нагорните месечни и годишни промени. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и на спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај домаќинствата во октомври изнесува 10,5%.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)						месечна промена (во %)		
	12.2017 ⁽¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ⁽¹⁾	9.2019	10.2019	12.2017 ⁽¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	12.2018 ⁽¹⁾	9.2019	10.2019	9.2019	10.2019
Потрошувачки кредити	72,595	74,218	77,100	78,964	80,632	89,042	90,232	10.9	10.7	11.1	11.1	11.1	12.8	13.5	1.0	1.3
Станбени кредити	39,535	40,899	42,309	43,896	45,539	49,116	49,572	14.2	15.4	14.9	16.2	15.2	11.9	11.6	0.6	0.9
Автомобилски кредити	316	318	307	301	312	316	314	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.3	4.8	2.7	-1.4	-0.5
Кредитни картички	12,281	12,157	12,192	12,235	12,246	11,956	12,017	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.3	-2.3	-2.6	-0.5	0.5
Негативни салда по тековни сметки	5,896	6,300	6,672	6,881	6,232	7,043	7,142	1.8	0.4	4.8	5.7	5.7	2.3	2.2	2.1	1.4
Други кредити	4,564	4,534	4,593	4,566	4,607	4,194	4,169	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.9	-8.2	-8.7	1.0	-0.6

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на одобрените кредити на физичките лица, во октомври 2019 година, најзастапените категории, **потрошувачките и станбените кредити**, остварија месечно зголемување од 1,3% и 0,9% соодветно, при годишен раст од 13,5% и 11,6%, соодветно. Овој месец, **автомобилските кредити** забележаа месечен пад од 0,5%, при годишен раст од 2,7%. Кредитите одобрени на **кредитни картички** на месечно ниво се зголемени за 0,5%, додека на годишно ниво се намалени за 2,6%. Во октомври, **негативните салда на тековните сметки** забележаа месечен и годишен раст од 1,4% и 2,2%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** остварија месечен и годишен пад од 0,6% и 8,7%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 20 декември 2019 година (референтен пресек заклучно со ноември 2019).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).